

مؤسسه راهبردهای
بازنشستگی صبا

تحلیل تعارض‌های بین‌سازمانی صندوق بازنشستگی کشوری

مجموعه طرح: رضا امیدی

به سفارش:

مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا
«تهداد پژوهشی صندوق بازنشستگی کشوری»

۱۴۰۰

سرشناسه	:	امیدی، رضا، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآورنده	:	تحلیل تعارض‌های بین‌سازمانی صندوق بازنشستگی کشوری / مجری رضا امیدی. به سفارش: مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا «تهد پژوهشی صندوق بازنشستگی کشوری».
مشخصات نشر	:	گروه همکاران: بنیامین نعمائی... (و دیگران).
مشخصات ظاهری	:	تهران: طرح نقد، ۱۴۰۰.
شابک	:	۱۷۴ ص: جدول، نمودار: ۲۱، ۱۴، ۵ س.م.
وضعیت فهرست	:	۴۵۰،۰۰۰ ریال: ۲-۴۷-۸۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸
یادداشت	:	فیبا
یادداشت	:	گروه همکاران: بنیامین نعمائی، علی فهیمی، فروغ السادات مبلغ، سید علی فاطمی نویسن.
موضوع	:	کتابنامه: ص [۱۷۱] - [۱۷۳].
موضوع	:	مدیریت تعارض -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	:	Conflict management -- Iran -- Case studies
موضوع	:	رفتار سازمانی -- ایران -- مدیریت -- نمونه پژوهی
موضوع	:	Organizational behavior -- Management -- Iran -- Case studies
شناسه افزوده	:	نعمائی، بنیامین، ۱۳۶۶-
رده‌بندی کنگره	:	HD ۴۲
رده‌بندی دیویی	:	۶۵۸/۴۰۵۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۶۴۸۴۴۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

طرح نقد تحلیل تعارض‌های بین‌سازمانی صندوق بازنشستگی کشوری

مجری طرح: رضا امیدی (هیئت علمی دانشگاه تهران)

گروه همکاران: بنیامین نعمائی، علی فهیمی، فروغ السادات مبلغ، سید علی فاطمی نویسن

ناظر طرح: یاسر باقری

طرح جلد و صفحه‌آرایی: احمد صدیقی

چاپ: اول - ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: گوتنبرگ

انتشارات طرح نقد: تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، مقابل پاساژ مهستان، پلاک ۱۲۵۱، واحد ۴

تلفن: ۶۶۴۸۳۷۶۳ پست الکترونیکی: tarhenaghd@gmail.com

شابک: ۲-۴۷-۸۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸

تمامی حقوق برای مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا محفوظ است.

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار مؤسسه
۹	مقدمه
۱۳	چکیده

فصل اول: مباحث نظری و روش شناسی

۱۷	۱-۱. مقدمه
۱۷	۱-۲. بحث‌های نظری
۲۱	۱-۳. ترسیم نقشه تعارض
۳۶	۱-۴. جمع‌بندی: بازنویسی چارچوب نظری متناسب با مسئله پژوهش
۴۲	۱-۵. روش پیشبرد پژوهش

فصل دوم: تحلیل تعارض درون سازمانی: اداره کل فرهنگی و اجتماعی

۵۳	۲-۱. مقدمه
۶۰	۲-۲. منابع گردآوری داده‌ها

- ۳-۲. مختصری درباره خدمات اصلی امور فرهنگی و اجتماعی ۶۱
- ۴-۲. تحلیل تعارض ۶۷
- ۵-۲. جمع بندی ۸۶

فصل سوم: تحلیل تعارض با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۹۱

- ۱-۳. مقدمه ۹۳
- ۲-۳. ترسیم نقشه تعارض ۹۴
- ۳-۳. جمع بندی ۱۱۴

فصل چهارم: تحلیل تعارض با مجلس شورای اسلامی ۱۱۷

- ۱-۴. مقدمه ۱۱۹
- ۲-۴. ترسیم نقشه تعارض ۱۲۱
- ۳-۴. جمع بندی ۱۴۲

فصل پنجم: تحلیل تعارض با دیوان عدالت اداری ۱۴۵

- ۱-۵. مقدمه ۱۴۷
- ۲-۵. ترسیم نقشه تعارض ۱۴۹
- ۳-۵. جمع بندی ۱۶۴

بحث پایانی ۱۶۷

فهرست منابع ۱۷۱

پیشگفتار مؤسسه

حوزه‌های اجتماعی در بیشتر موارد حوزه‌هایی هستند که بازیگران متعدد با رویکردها و منافع متفاوت را دربرمی‌گیرند. این ویژگی سبب می‌شود تا هر یک از کنشگران این حوزه‌ها، فهم و تفسیر ویژه‌ای از پدیده‌ها و مسائل مطرح داشته و در نتیجه رفتارهای متفاوتی از خود بروز دهند. در این چارچوب بروز «اختلاف» میان بازیگران و ذی‌نفعان امری طبیعی به نظر می‌رسد و گریزی از این اختلاف‌ها نیست. از سوی دیگر شناسایی دقیق و ماهیت تعارض‌ها و اختلاف‌ها برای اداره و مدیریت بهینه این حوزه‌ها نیز امری بدیهی به نظر می‌رسد. به بیان دیگر سیاست‌گذاری در حوزه‌های اجتماعی که کانون شکل‌گیری تعارض‌هاست، بدون شناسایی تعارض‌ها و یافتن شیوه مواجهه بهینه، از اثربخشی و کارایی بایسته به دور خواهد بود. بنابراین ترسیم نقشه تعارض اولین گام در تعیین استراتژی و راهکارهای مدیریت تعارض است. نقشه‌ای که شامل تعیین محل تعارض، ذی‌مدخلان و توصیف کامل هر یک از آنهاست.

از جمله نهادهای کلیدی در حوزه اجتماعی، صندوق‌های بازنشستگی هستند که بنا بر ماهیت بین‌نسلی و بلندمدت خود، کانون گرد هم آمدن نسل‌های متفاوت هستند که هر یک مطالبه و رویکرد ویژه‌ای به این نهادها دارند. این صندوق‌ها با ارائه خدماتی تعریف شده در بازه‌های زمانی طولانی، نقش برجسته‌ای در زیست اقتصادی و اجتماعی مشترکان

داشته و از این‌رو، نیازمند سازوکاری متناسب و مناسب با چنین ویژگی‌هایی است. از این‌رو، به نظر می‌رسد پیگیری مفهوم «نقشه تعارض» در صندوق‌های بازنشستگی، مقدمه و بستری است برای سیاست‌گذاری اثربخش و کارا. این مهم زمانی اهمیت دوچندان خواهد داشت که روند تغییر ساختار سنی جمعیت مدنظر قرار گیرد. بی‌تردید افزایش تعداد شهروندان سالمند (بازنشسته) طی سال‌های آتی در کنار ضرورت تمهید نظام‌های تأمین مالی صندوق‌ها، یکی از پیچیده‌ترین و چالش‌برانگیزترین مباحثی است که باعث شکل‌گیری تعارض‌های مختلف خواهد شد. این همه در حالی است که در شرایط کنونی و تنها در گروه بازنشستگان کنونی صندوق‌ها نیز می‌توان نشانه‌های جدی از تعارض مشاهده کرد. زیرا این صندوق‌ها (از جمله صندوق بازنشستگی کشوری) گروه‌های متفاوت سنی، شغلی، مهارتی و جنسیتی را پوشش داده که هر یک از این گروه‌ها دغدغه‌های متفاوتی در دوران بازنشستگی را دنبال می‌کنند.

آنچه پیش‌رو دارید، نتیجه پژوهشی است که به همت و تلاش پژوهشگر دغدغه‌مند و خوش‌آیه، جنای آقای دکتر رضا امیدی و در قالب طرحی به سفارش مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا به انجام رسیده است. اهداف این پژوهش شناسایی تعارض‌های موجود میان صندوق بازنشستگی کشوری با سایر سازمان‌ها و نهادهای شناسایی ماهیت، سابقه، و تعامل متقابل آنهاست. امید است این اثر بتواند زمینه را برای دقت در این مفهوم فراهم کرده و در ساحت سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری راهنمایی برای مسئولان باشد. بی‌تردید حوزه صندوق‌های بازنشستگی به شدت نیازمند ژرف‌کاوی‌های فراوانی است که تنها به همت علاقه‌مندان پر تلاش ممکن خواهد بود.